

HOMILIJA MONS. JOSIPA PAVLIŠIĆA, NADBISKUPA RIJEČKOG

26. siječnja 1978.

BRAĆO NADBISKUPI, BISKUPI, SVEĆENICI I SVI POŠTOVANI
SUDIONICI NA OVOJ SVETOJ SLUŽBI

Gdje je ljubav, prijateljstvo, Bog je tamo.

Oznake ljubavi zacrtao je sam Spasitelj govoreći da nema veće ljubavi od one kada netko daje svoj život za brata čovjeka. Pod tim se riječima obično misli da najviše ljubi bližnjega onaj koji podnese za njega nasilnu smrt. Dugi život za bližnjega je često teži nego li kratkotrajna patnja nasilne smrti. To me podsjeća na riječi učena, mudra i sveta svećenika msgr. Jakoba Ukmara, koji jednom napomenu: *dulce est pro patria mori sed dulcius vivere*. Te riječi u prvi čas mogu izgledati šaljive, ali su one značajne i ozbiljne. To nam potvrđuje i sam učitelj današnjih slavljenika Timoteja i Tita kad izjavljuje: »mihi vivere Christus est et mori lucrū = za me je uistinu život Krist, a smrt dobitak« (Fili 1,24).

Još mi dolaze na pamet riječi pokojnoga kardinala Alojzija Stepinca koji jednom, pola u šali pola ozbiljno, reče: »Mučenici proliše par litara krvi i eto ih slavnih u nebu, a meni su dosada (bilo je to 1957. godine) istočili preko 30 litara krvi i još se uvijek nalazim u dolini suza«. Kardinal je bolovao od policitirnije, zato mu je povremeno trebalo istočiti krv da ne podlegne zbog grušanja krvi.

Vas svećenike i nas biskupe muče neizvjesnosti sadašnjice u tolikoj mjeri da bismo ponekad, zbog gorčine života, voljeli umrijeti nego li živjeti u tako teškim okolnostima. Međutim u ovo naše vrijeme, kad se rjeđe ljudi ubijaju kratkim postupkom i nastoji se produljiti im biološki život, želi se dobiti ne mučenika, nego otpadnika, istodobno nastoji se raznovrsnim složenim sredstvima ubiti u čovjeku Krista. Pokazati mu i uvjeriti ga da se s Kristom i za Krista ne isplati živjeti jer da je to ludost. U naše se vrijeme nekoji — čak i ugledni — ljudi u svijetu smještaju u zdravstvene domove za umobolne zato što hoće biti kršćani i što hoće svjedočiti drugima pod svaku cijenu Radosnu Vijest, te im se onemogućavaju napredovanje u društvenim, ekonomskim i drugim smjerovima života. Takve prilike natjeruju ljude da i njima život bude samo Krist i da im fizička, biološka smrt bude nagrada, kako je to za sebe tvrdio sv. Pavao. I dok među nama ima ljudi koji misle da netko može ostati čestit kršćanin i da istodobno izbjegava sve teškoće, patnje i križe-

ve života o kojima je pisao sv. Pavao Korinćanima: »Mi propovijedamo Krista rassetoga, sablazan za Židove, ludost za pogane, a za zvane — i Židove i Grke — Krista, Božju silu i Božju mudrost, jer je Božja ludost mudrija od ljudi, i Božja slabost jača od ljudi« (1 Kor 1,23).

Događa se danas (i ne samo danas) da se ljudi, pa i neki svećenici ne mogu pomiriti s time da treba i danas trpjeti, ali ne i brzo umrijeti, što bi, u neku ruku, po riječima samoga Pavla, bio luksus ili lucrum. Ovdje bismo mogli opet spomenuti riječi monsinjora Ukmara koji je govorio da je dulcius pro patria vivere — pa i onda kada to nije slatko ali je zaslužno. Sv. Terezije Avilska, koja nije proglašena crkvenom naučiteljicom radi propagande, nego zato da i nama učenicima Crkve nešto poruči, molila se: »Bože, daj mi da trpim, ali ne daj da umrem«. Na ovakve izjave malo kome ne bi izlanuo usklik: Budala! Tako bi sudio poganin, kaže sv. Pavao.

Današnji Papa često govori kako je uvijek teško biti kršćanin, dosljedni krštenik, i za utjehu dodaje da je biti kršćanin nebeski lijepo. Među živim bićima na zemlji izgleda da samo čovjek ima smisla za ljepotu. Za druga bića, lijepa po svojoj prirodi, nije nam moguće ustanoviti koliko posjeduju estetski smisao.

Sv. Evandjelje, što smo ga danas slušali, govori nam o pozvanim suradnicima koje Isus šalje ispred sebe dva po dva u svaki grad i u svako mjesto kamo je kanio doći. Živjeti u društvu po dvojica ili više osoba to nije lako, nije lako surađivati u zajednici. Još je sv. Ivan Berchmans govorio da je vita comunis maxima poenitentia, ali Isus od svojih učenika već iz početka hoće suradnju, zajedništvo. Kad su jednom nekome crkvenom dostojanstveniku nudali pomoćnika odgovorio je: Ne mogu biti dva pijetla u istome dvorištu a da se ne sukobe. Uza sve preporuke pastoralista, crkvenih uputa iz prošlosti i sadašnjost, uključivši i Drugi vatikanski sabor, nije lako naći dvojcu ili više složnih suradnika za Kraljevstvo Božje jer i u nama svećenicima ponekad prevladava više pamet »Podravka juhe« ili kokošja pamet — rekli bismo: ludost pogana, nego li Božja mudrost. To u nekoj mjeri otežava dolazak pravoga Kraljevstva Božjega u naše sredine. Da sebe ispričamo izgovaramo se odgojnim, psihičkim, obrazovnim, specijalnim, ekonomskim i drugim razlozima. Ipak smo kršteni, potvrđeni, posvećeni za navještanje Kraljevstva Božjega i sva je naša djelatnost usmjerena na to da pođemo u mjesto kamo treba doći Gospodin naš Isus Krist i gdje se On treba nastaniti (usp. Lk 10,1).

Unum est necessarium. Na koncu desetog poglavlja Lukina Evandjelja čitamo da je Isus upozorio revnu i za mnoge stvari zauzetu Martu: »Brineš se i uznemiruješ za mnoge stvari: ipak je malo i samo jedno potrebno. Marija je doista izabrala najbolji dio koji joj se zato neće oduzeti« (Lk 10, 41-42).

Mi ipak računamo na razna sredstva za koja mislimo da će nam osigurati pristup u Kraljevstvo Božje. Često nam se pruža iluzija ovozemnog kraljevstva. Budući da je Bog neizmjereno dobar, milosrdan došao na svijet da spasi sve ljude, pošto stoji pisano da će se spasiti svatko koji vjeruje u Njega, mislimo da mi ne bismo trebali ulagati s naše strane truda da se spasimo i pri tom možda mimoilazimo Isusove riječi koji

kaže: »Od vremena Ivana Krstitelja do sada navala je na kraljevstvo nebesko, i siloviti ga prisvajaju.« (Mt 11,12).

Papa u apostolskom nagovoru o evangelizaciji u prvome poglavlju kaže: »Blagovjesnik, Krist, naviješta prije svega Kraljevstvo Božje koje je tako važno da u usporedbi s njime sve drugo postaje »OSTALO« koje se »DODAJE« (Usp. Mt 16,6-33). Jedino je dakle Kraljevstvo nešto posvemašnje a sve drugo tek s obzirom na nj dobiva vrijednost. Na bezbroj načina Gospodin nastoji opisati kolika je sreća pripadati tom Kraljevstvu, ta čudnovata sreća stvorena od nečega što svijet odbacuje (usp. Mt 5,3-12); govori o zahtjevima Kraljevstva i njegovoj povelji, (usp. Mt 5,7) o glasnicima Kraljevstva (Mt 10), o njegovim otajstvima, (Mt 13) o njegovoj djeci, (Mt 18) o budnosti i vjernosti potrebnim svakome koji iščekuje konačni dolazak (Mt 24-25).«

Današnji rezponzorij časoslova na završetku čitanja donosi Pavlovo upozorenje svome učeniku: »Božji čovječe! Teži za pravednošću, bogoljubnošću, vjerom, ljubavlju, postojanošću, krotkošću! Vojuj dobar boj vjere! Osvoji vječni život.« — A ti uči što se slaže sa zdravom naukom. Vojuj!«

S nama si Ti, Gospodine Isuse! Ima nas koji smo napastovani misliti da si nas prevario kad si nas pozvao u svećeništvo, ili da smo se mi prevarili kad smo se odazvali Tvome pozivu. Ima nas sustalih, umornih, žalosnih, opterećenih, ponekad tražimo vode u raspuklim bunarima. Sumnjamo ili zaboravljamo da je Tvoje Srce izvor života i svetosti; da je Tvoje Srce izvor sve utjehe, da si Ti pobijedio svijet, da nas ljubiš, da si s nama, da si Istina, Život, Put, Vrata.

Zaboravljamo da je Tvoja Majka blažena zato što je povjerovala Tvojoj Riječi, mada joj je bila objavljena po anđelu. Isuse, Sine Boga živoga, smiluj nam se! Isuse, Sine Marijin, daj da vjerujemo, da progledamo, da istinski ljubimo, neumorno i predano radimo da Tvoje Kraljevstvo dođe!

Amen!